

Povratak „mistične „ptice

Napisao Zoran Šukić
petak, 22 mart 2013 10:17

Sa prvim danima proljeća budi se sve što se uspavalо preko zime.Priroda oživljava,ispod opalog jesenjeg lišćа izbijaju predivni kaćuni prvi vjesnici proljećа,drijen se kiti svojim žutim cvjetovima,vrba bijelim ,a u zraku se osjećа miris tako željnog očekivanog proljećа.

Među prvim vjesnicima proljećа pojavljuju se i ždralovi.Prodornim glasom i letom sa juga prema sjeveru najavljuju proljeće i tople dugo očekivane dane.Prije petnestak dana veliko jato ždralova odmaralo se u Dabarskom polju i svojom pjesmom najavljivalo proljeće i svoju selidbu.

U narodu su ždralovi poznati kao odlični meterolozi i prognostičari što se tiče vremenskih prilika,prema njima se većina ravnala i rijetko kada su pogrešili.

Povratak „mistične „ptice

Napisao Zoran Šukić
petak, 22 mart 2013 10:17

Vjeruje se da ždralovi posjeduju izuzetnu moć prepoznavanja toplih i hladnih klimatskih struja i, čim ih osjete, krenu na svoj let prema jugu ili sjeveru, zavisi radi li se o toplijim ili hladnim strujama. Međutim, Dabarsko polje je jutros ponovo preplavljenog ždralovima, koji su se izgleda vratili sa planina, sluteći ponovo nekom nevremenu i hladnoći. Ako je suditi po narodnom vjerovanju, još nije konačni prestanak zime i hladnoća.

Prolazak ždralova nekada je u selima bio nekako mističan i poseban događaj. Slušajući njihove krike, djeca bi sa oduševljenjem gledala u nebo, trčeći do svojih ukućana vikala „Eno ždralova“!

Za prolazak ždralova preko hercehovačkih sela bilo je vezano nekoliko zanimljivih običajnih radnji, kojih je danas sve manje iz razloga što su sela gotovo pusta, a u velikom broju sela nečuju se dječiji krči i nema ko da obavještava o dolasku ždralova.

Kad bi ždralovi u klinu prolazili preko sela, starije žene bi dozivale unučad da slučajno nož ili „čakiju“ ne zabodu u zemlju. Vjerovalo se da bi to promjenilo njihov red u vazduhu i da bi se mnoge ptice pogubile od svoga jata. Takođe su bake nagonile unuke i mušku čeljad da iz pantalone izvuku kaiš i rašire ga u pravcu kretanja ždralova, vjerući da će im na taj način olakšati put.

Međutim niko nam nije mogao objasniti zbog čega su ždralovi u seoskim područjima bili mistične ptice, izuzev što se oni pominju u nekoliko pjesama.

Naime, po starom vjerovanju, ako ždralovi nisko prelete područja prema sjeveru biti će dobra godina.

Odrasle ptice visoke su do 120 centimetara, pri čemu su ženke nešto manje od mužjaka. Raspon krila im je do 2,4 metra, a noge su u letu duže od repa. Težina odraslog mužjaka je do 7 kilograma, a ženke su oko jednog kilograma lakše.

Premda postoje i vrste koje se nikada ne sele nagon za selidbu kod ostalih pokreće određena dužina dnevne svjetlosti, vremenske prilike, opadanje ponude hrane kao i međusobni utjecaj jedinki do kojeg dolazi na okupljalištima, i dolazi do masovnog kretanja prema jugu. Pri selidbi, ptice koriste najpovoljnije geografske i klimatske uslove. Dužina ukupnog puta pojedinih populacija nije jednak, no najduži je kod kanadskih ždralova. Oni prevaluju od gnjezdišta na Aljasci do zimskih hranilišta u Teksasu udaljenost od gotovo 6.500 kilometara.

Dužina puta koji prevale u jednom danu je različita, može biti između 100 i 1.000 kilometara. To zavisi o mnogim elementima (selidbeno raspoloženje, raspoloživa količina energije u obliku masne rezerve u tijelu) i vanjskih (količina dnevnog svjetla, vremenske prilike, visinska strujanja) datosti.

Lete u grupi oblikujući klin nejednakih stranica ili kose redove kako bi se smanjio otpor zraka, a održao kontakt unutar grupe. U vrijeme selidbe ptice se sporazumijevaju glasanjem koje je posebno često kod slabe vidljivosti ili noću. Jato mijenja smjer zavisno o smjeru vjetra i podsjeća na vijuganje ili valove.

Povratak „mistične „ptice

Napisao Zoran Šukić
petak, 22 mart 2013 10:17

Što je u vremenu, kada se svi žele ući u svet, da ne budu učeni? Kako da se učiš, kada se učenje ne želi?